

Briuselis, 2017 09 13
SWD(2017) 305 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

PASIŪLYMO DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindų

{ COM(2017) 495 final }
{ SWD(2017) 304 final }

Santraukos lentelė
Poveikio vertinimas, pridamas prie <i>teisės akto, kuriuo nustatomi laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindai, pasiūlymo</i>
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Kurti duomenų ekonomiką ir naudoti naujomis duomenimis grindžiamomis technologijomis Europos Sąjungoje trukdo įvairios duomenų judėjimo kliūtys, darančios įtaką įmonėms ir jų veiklai bendrojoje rinkoje. Todėl nuspręsta, kad duomenims judėti ES bendrojoje rinkoje trukdančios kliūtys yra esminė problema. Su šia problema siejami veiksniai, pavyzdžiui, teisiniai ir administraciniai duomenų vietos apribojimai, teisinis netikrumas, kurių duomenų vietos reikalavimų laikytis, pasitikėjimo stygius rinkoje ir susaistymas su pardavėju, trukdo duomenims judėti iš vieno duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo paslaugų teikėjo pas kitą paslaugų teikėją ir kitas į informacines sistemas.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Iniciatyvos tikslas – sukurti konkurencingesnę ir geriau integruotą duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo paslaugų ir veiklos rinką Europos Sąjungoje. Tiksliau tariant, siekiama sumažinti duomenų vietos apribojimų skaičių ir mastą ir padidinti teisinį tikrumą, gerinti tarpvalstybinę prieigą prie duomenų reguliavimo tikslais, gerinti sąlygas, kuriomis naudotojai gali rinktis kitus duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo paslaugų teikėjus arba persikelti duomenis atgal į nuosavas informacines sistemas, didinti pasitikėjimą tarptautiniu duomenų saugojimu ir (arba) tvarkymu.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Sukūrus konkurencingą Europos duomenų ekonomiką, bus naudojamosi masto ekonomija, o duomenis bus galima nevaržomai saugoti ir tvarkyti visoje Europos Sąjungoje. Valstybių narių lygmens priemonėmis nebūtų pasiekta tiek teisinio tikrumo, kiek jo reikia veiklai vykdyti visoje Europos Sąjungoje, arba nebūtų išspręsta pasitikėjimo stygiaus problema, trukdanti duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo sektoriui klestėti. ES priemonės taip pat padėtų apsaugoti duomenis visoje Europos Sąjungoje.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
0 galimybė. Bazinis scenarijus. Pasirinkus šią galimybę, ES politika nebūtų keičiama.
1 galimybė. Su teisėkūra nesusijusios iniciatyvos. Pasirinkus šią galimybę, būtų nustatytos gairės, kaip tobulinti esamas ES priemones atsižvelgiant į valstybių narių nepagrįstai nustatytus duomenų vietos apribojimus. Prieiga prie duomenų reguliavimo kontrolės tikslais turėtų būti užtikrinama galiojančiomis valstybių narių taisyklėmis. Nustačius ES lygmens geriausių darbo metodų gaires, būtų lengviau rinktis kitus debesijos paslaugų teikėjus ir persikelti duomenis pas kitą paslaugų teikėją arba atgal į nuosavas informacines sistemas.
2 galimybė. Į principus orientuota teisėkūros iniciatyva ir bendradarbiavimo pagrindai. Pasirinkus šią galimybę, būtų nustatytas laisvo duomenų judėjimo Europos Sąjungoje principas, pagal kurį būtų uždrausti nepagrįsti duomenų vietos reikalavimai, nebent jų reikalingumas būtų grindžiamas nacionalinio saugumo argumentais, o apie visus naujus duomenų vietos reikalavimus reikėtų pranešti. Kitoje valstybėje narėje duomenis sauganti ir (arba) tvarkanti įmonė būtų teisės aktais įpareigota

duomenis pateikti priežiūros institucijai, jeigu institucija to paprašytų. Turėtų būti sudaryta galimybė rinktis kitus debesijos paslaugų teikėjus ir persikelti duomenis pas kitus paslaugų teikėjus arba atgal į nuosavas informacines sistemas, o specialiomis nuostatomis turėtų būti skatinamas duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo bendrųjų standartų ir (arba) sertifikavimo schemų rengimas. Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas siekiant parengti bendrą tvarką ir sukurti geriausius darbo metodus, taip pat veiksmingas nustatytų principų įgyvendinimas turėtų vykti per valstybių narių paskirtus bendruosius informacinius centrus ir iš jų sudarytoje visos Europos politikos grupėje.

A variantas. Pasirinkus **2 galimybės A variantą**, duomenų perkėlimas būtų organizuojamas ne teisės aktų nuostatomis arba bendru reguliavimu, o savitvarkos principais gerinant sąlygas (be kita ko, procesus, terminus ir taikomas mokesčius), kuriomis duomenys perkeliama pas kitą paslaugų teikėją arba atgal į naudotojo nuosavas informacines sistemas. Pasirinkus šį politikos galimybės variantą, reikėtų paaiškinti, kad galiojantys duomenų saugojimo ir tvarkymo saugumo srities reikalavimai būtų toliau taikomi profesionaliesiems naudotojams, savo duomenis saugantiems arba tvarkantiems kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, net jei tokias paslaugas jie perka, pavyzdžiui, iš debesijos paslaugų teikėjo.

3 galimybė. Išsamios teisėkūros iniciatyva. Pasirinkus šią galimybę, būtų nustatytos visiškai suderintos taisyklės, kokius duomenų vietos reikalavimus laikyti nepagrįstais (baltieji arba juodieji sąrašai). Tarptautinė prieiga prie reikiamų duomenų priežiūros institucijoms būtų užtikrinama pagal pagrindinius privalomo bendradarbiavimo reikalavimus. Debesijos paslaugų teikėjai būtų įpareigoti sudaryti kuo geresnes duomenų persikėlimo sąlygas ir pakankamai išsamiai skelbti su tuo susijusius procesus, techninius reikalavimus ir kainas. Būtų parengti duomenų saugojimo ir (arba) tvarkymo saugumo debesijos kompiuterijoje bendrieji standartai ir speciali Europos sertifikavimo schema.

Kas kuriai galimybei pritaria?

61,9 proc. respondentų, atsakiusių viešų konsultacijų klausimus, teigė, kad duomenų vietos apribojimais turėtų būti panaikinti, o 55,3 proc. jų sakė, kad apribojimai turėtų būti šalinami teisės aktais. Tarybos pirmininkui D. Tuskui nusiųstame rašte 16 valstybių narių ragino šį uždavinį spręsti teisės aktu. Todėl suinteresuotosios šalys labiau pritaria teisėkūros priemonėms (2 arba 3 galimybei), kad būtų aiškiau ir tikriaus, kaip spręsti duomenų vietos apribojimo ir prieigos prie duomenų reguliavimo kontrolei klausimus. Vis dėlto surinkti faktai rodo, kad teisiniai saugumo, kito paslaugų teikėjo pasirinkimo ir duomenų perkėlimo reikalavimai neturėtų būti per daug detalūs, nes jie gali duoti priešingų rezultatų. Sprendžiant iš surinktų faktų, duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugų profesionaliesiems naudotojams Europos Sąjungoje tinkamiausia 2 arba 3 galimybė, o debesijos paslaugų teikėjams – 2 galimybės A variantas. Valstybių narių valdžios institucijoms tinkamiausia 2 galimybė.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Pasirinkus šią galimybę, būtų veiksmingai šalinami nepagrįsti duomenų vietos apribojimai ir užkertamas kelias naujų tokių apribojimų nustatymui, nes būtų taikomas aiškus teisinis principas ir peržiūros procedūra. Didesnis teisinis tikrumas rinkoje bus pasiektas didinant informavimą apie reglamentu nustatytus teisinius principus. Be to, vidaus rinkoje aktyviau konkuruos debesijos paslaugų teikėjai, nes bus skatinama rengti elgesio taisyklių, kaip rinktis kitą paslaugos teikėją ir persikelti duomenis, sąvadas.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Finansinių išlaidų atžvilgiu iniciatyva labiausiai, tačiau saikingai, paveiks duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugų teikėjus. Reikalavimų laikymosi išlaidų galėtų atsirasti atliekant teisinę analizę, rengiant naujas pavyzdines sutarties nuostatas, kuriomis reguliuojamas kito (debesijos) duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugų teikėjo pasirinkimas, rengiant elgesio kodeksus, sprendžiant dėl

standartinių nuostabių ir t. t. Papildomomis laikomos išlaidos, atsirandančios, kai buvusių klientų duomenys perkeliama į naują vietą arba kai turėta rinkos dalis atitenka kitiems arba naujiems debesijos paslaugų teikėjams.
Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?
<u>Startuoliai, mažosios ir vidutinės įmonės</u> ypač tikisi, kad teisiniai laisvo duomenų judėjimo reikalavimai duos daugiau teisinio tikrumo ir galimybių rinktis kitus paslaugų teikėjus, nes būtent tai sumažintų jų išlaidas ir padėtų tapti konkurencingesniems rinkoje. Išlaidų neatsirastų, nes nereikėtų naujai kurti tokių pačių informacinių sistemų, pavyzdžiui, kai mažoji arba vidutinė įmonė veikia keliose valstybėse narėse ir vienoje arba keliose iš tų valstybių taikomi duomenų vietos apribojimai.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Administracinė našta valstybių narių valdžios institucijoms bus palyginti maža – žmogiškųjų išteklių reikės skirti visų pirma bendriesiems informaciniams centrams, kad valstybės narės struktūriškai bendradarbiautų ir vykdytų skaidrumo mechanizmo pranešimo ir peržiūros procesus, kaip numatyta Direktyvoje dėl bendrosios rinkos skaidrumo. Todėl kiekvienoje valstybėje narėje galėtų kasmet susidaryti vidutiniškai 34 539 EUR išlaidų.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Taip, bus bendrai teigiamai paveikta ekonominė plėtra, nes sustiprės Europos duomenų ekonomika ir bus sukurta konkurencingesnė duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugų rinka. Todėl, pavyzdžiui, profesionaliųjų naudotojų išlaidos galėtų sumažėti. Įgyvendinus šią iniciatyvą, dabartinės profesionaliųjų naudotojų išlaidos sumažėtų. Mažiau išlaidų susidarytų įmonėms, kurios naudoja duomenų saugojimo ir tvarkymo paslaugomis, taip pat tarptautiniu mastu veikiančioms arba veikiančioms įmonėms, be to, mažiau kainuotų naujų produktų arba paslaugų išleidimas į rinką.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus peržiūrėta?
Taisyklės turėtų būti peržiūrėtos po penkerių metų nuo jų taikymo pradžios. Jos bus peržiūrimos glaudžiai bendradarbiaujant su valstybių narių bendraisiais informaciniais centrais ir remiantis jų pateikta informacija.